

Prof. dr hab. Jacek Kuźnicki
Przewodniczący Rady
Narodowego Centrum Nauki

Kraków, 7 października 2021 r.

KR.070.22.2021

Prof. dr hab. Wojciech Niżański
Przewodniczący
Komitetu Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu
Polskiej Akademii Nauk

Szanowny Panie Profesorze,

w imieniu Rady NCN bardzo dziękuję za pismo Komitetu w sprawie pozycji nauk weterynaryjnych w strukturze paneli NCN, w ramach których są ogłaszane i przeprowadzane konkursy na projekty badawcze.

Rada NCN zapoznała się z przekazanymi uwagami dotyczącymi usytuowania nauk weterynaryjnych w panelach dziedzinowych (dyscyplin lub grup dyscyplin) w dziale Nauk Życiu oraz wskazanymi w piśmie argumentami mającymi skutkować, w ocenie środowiska naukowego, akademickiego i zawodowego, obniżeniem współczynnika sukcesu wniosków z obszaru medycyny weterynaryjnej w konkursach przeprowadzanych przez NCN. Postulaty Komitetu poparte przez szereg instytucji zajmujących się medycyną weterynaryjną zostały przedstawione do dyskusji na dwóch posiedzeniach Rady NCN, które odbyły się 8 lipca i 9 września br. Były one również przedmiotem wnikliwej analizy w obrębie Komisji Rady NCN Nauk o Życiu.

Odnosząc się do wskazanej w piśmie dysproporcji w liczbie zakwalifikowanych do finansowania projektów badawczych z obszaru medycyny weterynaryjnej w panelach: NZ5 i NZ6 przekazuję, że szczegółowa analiza współczynników sukcesu w panelach, do których głównie składane są wnioski z obszaru medycyny weterynaryjnej (NZ5, NZ6, NZ7; wnioski, w których zadeklarowano co najmniej jeden deskryptor z przedmiotowego obszaru¹) wykazała wysoki współczynnik sukcesu, często przewyższający ten ogólny wskazany dla panelu w danym konkursie. Przykładowo, w konkursie OPUS 18 i OPUS 19 dla poszczególnych paneli współczynniki sukcesu były następujące:

Konkurs	Panel	współczynnik sukcesu w grupie wniosków z obszaru medycyny weterynaryjnej [%]	ogólny współczynnik sukcesu w panelu dla danego konkursu [%]
OPUS 18	NZ5	50	17
	NZ6	22	21
	NZ7	25	14
OPUS 19	NZ5	30	14
	NZ6	40	21
	NZ7	33	13

¹Przynależność wniosku do dyscypliny lub grupy dyscyplin, wskazywana jest na podstawie zadeklarowanego przez kierownika projektu deskryptora/deskryptora pomocniczego. Deskryptory wskazujące na przynależność wniosku do obszaru medycyny weterynaryjnej w panelach NZ5, NZ6 i NZ7 to: NZ5_002, NZ5_004, NZ5_006, NZ5_008, NZ6_003, NZ7_10, NZ7_011, NZ7_13. Wskazanie przynajmniej jednego z powyższych określeń w sekcji *Pomocnicze określenia identyfikujące*, wskazuje na przynależność wniosku do obszaru medycyny weterynaryjnej.

Jednocześnie trzeba też zaznaczyć, że w konkursach dedykowanych naukowcom będącym na początku swojej kariery, takich jak PRELUDIUM, sytuacja jest podobna. Wydaje się więc, że również ta grupa przedstawicieli nauk weterynaryjnych osiąga widoczne sukcesy w aplikowaniu o granty NCN. Analiza wykonana przy udziale Koordynatorów Dyscyplin NCN pracujących nad przebiegiem konkursów w panelach Nauk o Życiu pozwoliła zaobserwować również inną istotną tendencję. Dostrzeżono stosunkowo niewielką liczbę wniosków składanych z tematyki medycyny weterynaryjnej, co wskazuje na niską aktywność przedstawicieli tego obszaru w aplikowaniu o granty NCN. Członkowie Komisji Nauk o Życiu zasugerowali, że warto podjąć wysiłek na rzecz zwiększenia liczby składanych wniosków, z naciskiem na ich wysoki poziom naukowy (ilość może nie przekładać się na jakość). Narodowe Centrum Nauki służy w tym zakresie pomocą, organizując szkolenia i warsztaty dla wnioskodawców, jak również administracji.

W dalszej części odniosę się do sformułowanych w piśmie dwóch ogólnych zastrzeżeń. Przywołuję je poniżej kolejno opatrując wyjaśnieniami.

1. Rzetelność oceny wartości naukowej wniosku oraz dorobku naukowego kierownika projektu przez Zespół Ekspertów i Recenzentów.

Na podstawie art. 18 pkt 7 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki, Rada NCN dokonuje wyboru składu Zespołów Ekspertów odpowiedzialnych za ocenę wniosków o finansowanie projektów badawczych składanych w konkursach NCN. Rada, troszcząc się o zapewnienie równego dostępu do funduszy na badania, dokłada wszelkich starań, aby eksperci odpowiedzialni za ocenę wniosków byli wybierani na podstawie ściśle określonych, jasnych procedur, pozwalających na finansowanie jakościowo najlepszych projektów badawczych we wszystkich panelach NCN. Dlatego też określając zasady tworzenia i powoływania Zespołów Ekspertów, Rada wskazała, że kandydatów do Zespołów Ekspertów wybiera się mając na uwadze: liczbę i tematykę wniosków złożonych w danym konkursie, kompetencje kandydatów, konflikty interesów oraz dotychczasowe doświadczenie w pracach Zespołów Ekspertów lub innych zespołach oceniających wnioski badawcze. Zespoły Ekspertów są powoływane po zamknięciu naboru wniosków w danej edycji, a kompetencje członków zespołu dobiera się do tematyki złożonych wniosków. Warto pamiętać, że Rada w swoim wyborze kieruje się następującymi zasadami: kandydatów wyłania się spośród wybitnych naukowców polskich i zagranicznych, biorąc pod uwagę ich osiągnięcia naukowe i doświadczenie w ocenie projektów badawczych w kraju i za granicą oraz doświadczenie w realizacji projektów badawczych. Podstawę oceny kandydatów stanowią informacje zawarte w dostępnych źródłach bibliometrycznych charakteryzujących dorobek pracowników naukowych, uwzględniających specyfikę poszczególnych dziedzin nauki oraz w dostępnych wykazach osób, którym przyznano środki finansowe w zakończonych krajowych i zagranicznych konkursach na projekty badawcze. Zatem podczas konstrukcji paneli, do których składane są w dużej mierze wnioski z obszaru medycyny weterynaryjnej (NZ5, NZ6, NZ7) zostają zrekrutowani eksperci z nauk weterynaryjnych z uwzględnieniem liczby i tematyki wniosków złożonych w danym konkursie. Dodatkowo, przewodniczący Zespołów Ekspertów oraz Koordynatorzy Dyscyplin NCN mają w obowiązku dopilnować, aby zasada rzetelności oceny merytorycznej wniosku i dorobku kierownika została zachowana (już dawno odstąpiono od bibliometrycznej oceny dorobku naukowego aplikującego, zwracając jednocześnie szczególną uwagę na ocenę doskonałości i znaczenia prowadzonych/planowanych badań). Warto jednak zaznaczyć, że przedstawiciele obszaru medycyny weterynaryjnej często

odmawiają udziału w pracy Zespołów Ekspertów. Większe zaangażowanie środowiska weterynaryjnego w prace eksperckie, zdaniem Komisji Nauk o Życiu poprawiłoby sytuację dyscypliny.

2. Usytuowanie nauk weterynaryjnych w panelach NCN w porównaniu do paneli ERC.

Pomimo, że nauki weterynaryjne w strukturze ERC ulokowane są w Panelu Life Sciences LS9 „Applied Life Sciences, Biotechnology and Molecular and Biosystems Engineering”, który mógłby się wydawać odpowiednikiem panelu NZ9 w NCN, Komisja Nauk o Życiu wskazała na brak możliwości umiejscowienia nauk weterynaryjnych w tym panelu. Komisja zwróciła uwagę na fakt, iż mimo obserwowanego podobieństwa, struktura przyjętego przez NCN podziału paneli dyscyplin, nie jest jednoznacznym odzwierciedleniem podziału dyscyplin w ERC. Ponadto, panel NZ9 jest nie tylko najbardziej zróżnicowanym, ale także największym (pod względem liczby aplikacji w kolejnych edycjach) panelem w dziale Nauk o Życiu. Liczba wniosków składanych w panelu NZ9 wzrasta z roku na rok, i co warto podkreślić, w ostatnim konkursie ogłoszonym 15 marca 2021 roku przekroczyła liczbę 150, zarówno dla konkursu PRELUDIUM jak i OPUS. Oznacza to, że ulokowanie nauk weterynaryjnych w panelu NZ9 nie wpłynęłoby pozytywnie na zmianę proporcji wniosków z tego obszaru w stosunku do pozostałych wniosków złożonych panelu.

Podsumowując, Narodowe Centrum Nauki od początku swojego powstania uznaje jakość i konkurencyjność badań naukowych za priorytet w działaniach wspierających działalność naukową w zakresie nauk podstawowych. Realizując to zadanie Rada NCN przy określaniu warunków i sposobu oceny wniosków kieruje się zasadą tworzenia równych szans wszystkim wnioskodawcom w dostępie do środków finansowych na badania niezależnie od dziedziny/dyscypliny nauki czy podmiotu, w którym realizowane są badania. Podstawowym i niekwestionowanym kryterium oceny składanych do NCN wniosków grantowych jest stopień ich doskonałości naukowej ustalanej na podstawie opinii niezależnych ekspertów.

Dziękując za uwagi, chciałbym przekazać, że jesteśmy otwarci na spotkanie z przedstawicielami Komitetu Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu PAN celem szerszego omówienia zgłoszonych postulatów.

Z poważaniem

Do wiadomości:

1. Uniwersyteckie Centrum Medycyny Weterynaryjnej UJ-UR w Krakowie.
2. Instytut Medycyny Weterynaryjnej, Wydział Medycyny Weterynaryjnej, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.
3. Krajowa Izba Lekarsko-Weterynaryjna.
4. Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach.
5. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Wydział Medycyny Weterynaryjnej.
6. Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Dziekanat Wydziału Medycyny Weterynaryjnej.
7. Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Wydział Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach.
8. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Wydział Medycyny Weterynaryjnej.
9. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Wydział Nauk Biologicznych i Weterynaryjnych, Instytut Medycyny Weterynaryjnej.